

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 4.Pf.20.321/2023/4.

A felperes:

felperes

felperes címe

A felperes képviselője:

Kóte Ügyvédi Iroda (ügyintéző: ügyvéd neve1 ügyvéd)

ügyvéd címe1

Az alperes:

alperes

alperes címe emelet

Az alperes képviselője:

ügyvéd neve2 ügyvéd

ügyvéd címe2

A per tárgya: megbízási díj megfizetése

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 64.P.22.243/2021/36.

A fellebbezést benyújtó fél: alperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 2.500.000 (kétfmillió-ötszázezer) forint + áfa, valamint 2.500.000 (kétfmillió-ötszázezer) forint mértékű együttes első- és másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes módosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 40.660.080 forint és ezen összeg után 2021. február 15. napjától a kifizetés napjáig járó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 301/A. §-a szerinti késedelmi kamata és perköltsége megfizetésére elsődlegesen az önálló kereskedelmi ügynöki szerződésről szóló 2000. évi CXVII. törvény (KÜSZ tv.) 7. § (1) bekezdése, másodlagosan a 2006. június 1-jén írásba foglalt kereskedelmi ügynöki szerződés alapján a Ptk. 474. § (1) bekezdése, valamint 478. § (1) és (2) bekezdése alkalmazásával megbízási díj jogcímén. Kérése indokául előadta, hogy az alperesnél először munkaviszonyt létesített (2004. szeptember 1. napjától 2005. szeptember 30-ig), majd egyéni vállalkozóként tevékenykedett. Az alperessel 2006. július 1-jén kereskedelmi ügynöki szerződést kötött, melynek 3. § c) pontja szerint az átalánydíjon felül további 3% forgalmi jutalékban részesül, melyet az alperes számol ki azon cégek forgalma után, melyek vásárlásai az ő közreműködésével jöttek létre. Számítása szerint (az alperes által összesített kimutatás alapján) az alperes a keresetben írt összeggel kevesebb jutalékot számolt el részére. Az alperes védekezésére figyelemmel állította, hogy a perbeli írásbeli kereskedelmi ügynöki szerződés nem érvénytelen.

[2] Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Vitatta, hogy felperes 2005. október 1-jétől kereskedelmi ügynöki jogviszony keretében látta el tevékenységét, ugyanis köztük ténylegesen a Ptk. 4. rész III. cím XL. fejezet 1. pontja szerinti megbízási jogviszony jött létre. Megítélése szerint a kereskedelmi ügynöki szerződés semmis, ezért az érvénytelenségére vonatkozóan kifogást terjesztett elő. A kereskedelmi ügynöki szerződés 2. § a) pontja nem felel meg a KÜSZ tv. 1. § (2) bekezdésében írtaknak: a felperes feladatának meghatározásában nem esik szó „árak adásvételéről” vagy „árakra vonatkozó más szerződések közvetítéséről”, továbbá a törvény szerinti lényeges tartalmi elemek sem kerültek rögzítésre: nincs meghatározva a földrajzi terület, a földrajzi és személyi kör, melyre a megbízási kiterjed. A kereskedelmi ügynöki szerződés 2. § b) pontja nem értelmezhető a földrajzi terület vagy földrajzi személyi kör meghatározásaként, mivel az csupán annyit rögzít, hogy a felperes Dél-Magyarországon rendelkezik kiterjedt adatbázissal. A felek a kereskedelmi ügynöki szerződés lényeges tartalmát nem foglalták írásba, azt az írásbeliség megsértésével kötötték meg, ezért semmis.

Az alperes hivatkozása szerint a szerződés lehetetlen szolgáltatásra irányul, így a Ptk. 227. § (2) bekezdése alapján semmis, ugyanis a földrajzi terület, földrajzi és személyi kör meghatározása nélkül a szerződést nem lehet teljesíteni.

Állítása szerint a szerződés színlelt, ugyanis azt a felek ténylegesen 2010-ben írták alá, amikor a gazdasági társaságnál adóhatósági ellenőrzést végeztek. A kereskedelmi ügynöki szerződés aláírására abból a célból került sor, hogy azt az adóhatóság ne minősíthesse munkaszerződésnek. E szerződés a Ptk. 205. § (1) bekezdése és a 206. § (1) bekezdése szerinti egybehangzó akaratukkal jött létre, az az általános megbízási jogviszonynak megfelelő szerződés, mely színlelt, tehát a Ptk. 207. (6) bekezdése szerint semmis. A színlelt kereskedelmi ügynöki szerződés a szóban és ráutaló magatartással megkötött megbízási szerződésüket leplezte.

Az alperes a kereset összegszerűségét is vitatta, ugyanis a vizsgált 60 hónapból 54 hónap esetén a felek által egybehangzó akaratukkal alkalmazott, az általuk ismert jutalékszámítási módszerrel kiszámított, módosító tényezőkkel korrigált összeg megegyezik a felperes részéről ténylegesen kiszámított összeggel, így a felperes kereseti kérelme alaptalan.

Az alperes a követelés elévülésére is hivatkozott a 2016. január 1-től 2016. szeptember 30-ig eltelt időszak vonatkozásában.

[3] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy a jogerőt követő 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 40.660.080 forintot és ennek 2021. február 15. napjától az ítéletben kitett mértékű kamatát, továbbá 2.919.800 forint és ebből 1.419.800 forint után járó áfa mértékű perköltséget.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján – figyelemmel a 7100/2005. (MK170.) FMM-PM együttes irányelvre – arra a következtetésre jutott, hogy a felperes a keresettel érintett időszakban nem munkaviszonyban látta el tevékenységét. Megállapította azt is, hogy a felperes a jogviszonyt 2021. január 7-én felmondással szüntette meg, melyet az alperes január 8. napján vett át. A felperes e levélben felszólította az alperest öt évre visszamenőleg a különbözetként mutatózó jutalék megfizetésére, így a perben érvényesített követelés a Ptk. 327. § (1) bekezdése alapján nem évült el.

Az elsőfokú bíróság a kereskedelmi ügynöki szerződést a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 325. § (1) bekezdés a) és d) pontja szerinti teljes bizonyítóerejű magánokiratnak tekintette, melyet a Pp. 325. § (3) bekezdés alapján ilyenként vett figyelembe.

Az alperes érvénytelenségi kifogásait nem találta alaposnak. A kereskedelmi ügynöki szerződés érvényes létrejöttéhez a tartalmi követelmények szempontjából szükséges – és egyben elegendő – ha a felek a kereskedelmi ügynöki szerződés megkötését célzó akaratnyilvánítás, az ellenszolgáltatás számításának módja és a tevékenységgel érintett terület, az ügynöki szerződés terjedelme rögzítésre kerül. A kereskedelmi ügynöki szerződés 1. § a) pontja tartalmazza, hogy a felperest az alperes a termék neve termékekkel kapcsolatos kereskedelmi ügynöki tevékenységgel bízta meg, míg a 2. § b) pontja szerint a megbízott elsősorban Dél-Magyarország területén rendelkezik kiterjedt adatbázissal. Ezáltal a földrajzi terület is rögzítésre került, ahol a felperes a kereskedelmi ügynöki tevékenységet köteles ellátni. A felek megjelölték azokat az árukat is, mellyel kapcsolatban a felperes a tevékenységet ellátja; tehát a kereskedelmi ügynöki szerződés a törvény szerinti lényeges elemeket tartalmazza.

Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a megállapodás nem irányult lehetetlen szolgáltatásra, ugyanis a kereskedelmi ügynöki szerződés 2. § a) pontja értelmében a megbízott a saját adatbázisában szereplő partnerek felkeresését vállalta. A felperes már korábban is az alperesnél dolgozott, így a szerződés írásba foglalásakor már azzal az adatbázissal rendelkezett, amelyet munkaviszonya során az alperesnél szerzett meg és tovább bővített. A

szerződésben írt tevékenység – a termék neve termékről szakszerű tájékoztatás tartása – pedig nem minősül objektíve lehetetlen szolgáltatásnak.

Nem osztotta az alperes azon álláspontját, hogy a kereskedelmi ügynöki szerződés színlelt szerződés. tanú4 tanú vallomása szerint maga készítette el az írásba foglalt szerződést. A tanú nyilatkozata csupán azt igazolta, hogy az alperes szándéka volt a színlelt szerződés megkötése, azonban nem tudta bizonyítani, hogy a felperes is színlelt szerződést kívánt kötni. Az egyoldalú színlelés a szerződés érvénytelensége és értelmezése szempontjából közömbös (BH1998.547., BH1998.292. és BH2000.457.).

Tekintettel arra, hogy a felperes a kereskedelmi ügynöki szerződés érvénytelenségét nem tudta bizonyítani, az elsőfokú bíróság tényként fogadta el, hogy a kereseti kérelem alapjául szolgáló időszakban a felperes az átalánydíjon felül a termék neve termékek forgalma után 3% forgalmi jutalékra volt jogosult, melyet a szerződés 3. § c) pontja szerint a megbízó volt köteles kiszámolni. A perbeli időszakban az alperes nem a szerződésben írt 3% jutalék tekintetében jogosította fel a felperest a számla kibocsátására, hanem az ellenkérelmében írt jutalékszámítást vette figyelembe, mely ennél alacsonyabb összeg, így a bíróság az alperest a különbözet és annak kamatai megfizetésére kötelezte.

[4] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes élt fellebbezéssel, melyben elsődlegesen annak megváltoztatását, a kereset elutasítását kérte a felperes perköltségben történő marasztalása mellett. Másodlagos kérelme az ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítására irányult.

Az alperes az elsődleges érdemi védekezését fenntartva továbbra is állította, hogy a kereskedelmi ügynöki szerződés érvénytelen, a felek között szóban létrejött és a felperes felmondásáig fennállt megbízási szerződést a felek szerződésszerűen teljesítették, így tartozás hiányában a felperes követelése megalapozatlan. Érvényes szerződés esetén kérte a felperes keresetének átalánydíjból és jutalékból álló megbízási díj iránti igényének felülbírálatát. Kiemelte, hogy a felek írásbeli módosítással kizárólag a megbízási díj átalánydíj része tekintetében éltek. Irányadónak tekintette az elsőfokú eljárásban 26. sorszám alatt előterjesztett ellenkérelmét és annak 1. számú melléklete szerinti elszámolást, melyben kizárólag a megbízási díj részét képező átalánydíj módosítás figyelembevételével végezte el a kereskedelmi ügynöki szerződés szerinti elszámolást, mely szerint a felperes ténylegesen több jutalékot kapott, mint ami valójában megilletné. Hivatkozott a Kúria Pfv.20.467/2020/8. számú ítéletében foglaltakra, miszerint a felek akár szóban, akár ráutaló magatartással is módosíthatták a kereskedelmi ügynöki szerződést a megbízási díj részét képező átalánydíj és jutalék tekintetében.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a keresetnek anélkül adott helyt teljes egészében, hogy az írásban és szóban tett jogi és ténybeli nyilatkozatát, az általa indítványozott tanúk előadását érdemben vizsgálta volna. Korlátozta a szóbeli nyilatkozattételre vonatkozó eljárási jogait, megakadályozva a törvényes képviselő érdemi nyilatkozatát, észrevételeit, tanúhoz történő kérdések feltételét. A jegyzőkönyvvezetés során olyan tartalommal rögzítette a törvényes képviselő által előadottakat, melyet nem mondott, illetve ellentétes volt az írásbeli beadványban rögzítettekkel. Nem adott a bíróság lehetőséget arra, hogy a jegyzőkönyv diktálása közben arra nyilatkozzon, pontosítást, kijavítást kérjen. Kérte, hogy az ítéltábla az eljárás során írásban előadott nyilatkozataikat, jog- és tényállításaikat vegye figyelembe a valótlan tartalommal bíró jegyzőkönyvvel szemben.

Elsődleges fellebbezési kérelme körében kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság indokolatlanul vizsgálta, hogy a felek közötti szerződés munkaviszonynak vagy kereskedelmi, ügynöki

jogviszonynak minősül-e, ugyanis mindkét peres fél nyilatkozatot tett, miszerint a felek között nem munkaviszony jött létre. Szükségtelennek találta a felperes által csatolt okirat (kereskedelmi ügynöki szerződés) bizonyító erejének vizsgálatát is, mivel annak valódiságát nem vitatta.

A kereskedelmi ügynöki szerződés semmisségével kapcsolatban az elsőfokú bíróság nem kísérelte meg feloldani a felek tény- és jogállítáσαι közötti ellentmondásokat, a felperes nyilatkozatait fogadta el aggálytalanul tanú4 tanú nyilatkozatával szemben. Nem tárta fel a felek szerződéses akaratát, csupán az írásbeli szerződés érvényességével foglalkozott, így az ítélet iratellenes és hiányos. Továbbra is fenntartotta álláspontját, miszerint a felperes tudta, hogy a jogviszonyra nem a kereskedelmi ügynöki szerződés feltételei az irányadók. A felperesi nyilatkozat is bizonyítja, hogy az akarata a szóbeli megbízási szerződés megkötésére, illetve alkalmazására irányult. tanú4 is igazolta, hogy a jutalék mértékének 3%-ban történő kikötése nem volt szerződéses akaratuk, így a megbízási szerződésben sem volt ezen mértékű jutalék megállapítva.

Sérlemzte az alperes, hogy tanú4 tanú vallomását minimális mértékben értékelte a bíróság, meg sem említette, hogy a felperes kérésére szüntették meg a munkaviszonyát és szintén az ő kérésére szóbeli megbízási alapján látta el a korábbi tevékenységét. A tanú nyilatkozott a 2006. évi jutalérendszer módosításról, melyet ő vezetett be, továbbá arról is, hogy a kereskedelmi ügynöki szerződést 2010-ben az adóhatósági vizsgálatra tekintettel írta alá a felperessel. A tanú nyilatkozata szerint egyeztette a felperessel a valós mértékű jutalék alapját és számítási módját. A felperes ugyanis elesett volna számos kedvezménytől, ha utóbb visszamenőlegesen a munkaviszonyra vonatkozó adózási feltételekkel kellett volna elszámolnia a bevételeit, így érdekében állt a szerződés aláírása. Ebből kifolyólag tudta és ő is akarta a munkavállalókkal kötött munkaszerződéstől és az érvényes szóbeli megállapodástól eltérő kereskedelmi ügynöki szerződés írásban történő megkötését. Kifogásolta, hogy a bíróság nem értékelte súlyának megfelelően a felperes életszerűtlen állításait és elfogadta, hogy a felperes nem tudta megítélni a 3% és 0.0625%, illetve 0,75 % mértékű jutalék közötti különbséget.

Másodlagos fellebbezésében a Pp. 381. §-a alapján azért kérte az ítélet hatályon kívül helyezését, mert az elsőfokú bíróság mellőzte a 9. számon előterjesztett ellenkérelme és annak melléklete, valamint 26. sorszám alatti érdemi ellenkérelmét és annak 1. számú mellékletében található számítás érdemi vizsgálatát, ezért ennek előírását kérte a megismételt eljárásra. Indítványozta továbbá az utóbbiban hivatkozott tények megállapítására bizonyítás lefolytatásának elrendelését. Ez alapján módosítandó a tényállás akként, hogy az ügynöki jutalékszámítás irányadó a felekre, így további megbízási díj a felperest nem illeti meg. Fellebbezésében kiemelte ezen ellenkérelme lényeges elemeit. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság csupán a jutalék összegét vizsgálta, az átalánydíj összegét nem. A 2008. február 1-jén módosított átalánydíjnál jelentősen magasabb összegű átalánydíjat számlázott és kapott tőle a felperes.

Az alperes nem vonta kétségbe, hogy a kereskedelmi ügynöki szerződés lényeges elemeit a bíróság megfelelően határozta meg, azonban azok vizsgálata során a 26. számú ellenkérelmében előadottakat mellőzte. Kiemelte, hogy a kereskedelmi ügynöki szerződés alapján az érintett időszakban a felperes az átalánydíjon felül a termék neve termékek forgalma után 3% forgalmi jutaléokra volt jogosult. A tevékenységi terület Dél-Magyarországban lett meghatározva, abba nem tartoznak bele Jász-Nagykun-Szolnok, Fejér és Pest vármegye, továbbá település és Magyarország más területei sem. A szerződés nem definiálja, hogy mi minősül közreműködésnek, csupán annyit rögzít, hogy a felperes a partnereket felkeresi és a termék neve termékről szakszerű tájékoztatást tart. A jutalék alapjául szolgáló forgalmi adatok számításánál nem került vizsgálatra a felperesi

közreműködés, a felperes saját előadása szerint is jutalékban részesült abban az esetben is, ha konkrétan nem ő közvetítette a termék eladását, hanem a hozzá tartozó területen volt értékesítés.

Perköltség igénye 1.803.150 forint + áfa elsőfokú, valamint 901.580 + áfa összegű másodfokú ügyvédi munkadíjból, valamint 2.500.000 forint fellebbezési eljárási illetékből állt.

[5] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, másodlagosan ezen összegnek a megfizetését megbízási díj címén, megbízási szerződés alapján kérte kötelezni az alperest. Mindkét esetben az IM. rendelet szerinti másodfokú ügyvédi munkadíj megfizetésére kérte kötelezni az alperest azzal, hogy jogi képviselője áfa körbe tartozik.

Előre bocsájtotta, hogy az alperes által a fellebbezésben hivatkozott, a Kúria Pfv.20.467/2020/8. számú határozata eltérő tényálláson alapul és a jogszabály értelmezése nem ugyanazon szempontok szerint történt, mint jelen ügyben, ezért az a perbeli esetben nem irányadó. A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel hangsúlyozta, hogy az alperes 2006-ban ténylegesen olyan szerződést szerkesztett, amely megfelelt az akkori jutaléka mértékének. Ő is és tanú4 tanú is azt adta elő, hogy 2006. júniusa óta a jutalék mértékét nem változtatták meg. tanú4 – aki 2006-ban a társaság ügyvezetője volt, a peres időszakban gazdasági igazgatója és mindvégig résztulajdonosa – azt nyilatkozta, hogy bonyolult számítási mód szerint állapodtak meg a jutalék mértékében. Érthetetlen lenne, ha a teljes bizonyítóerejű magánokiratban vállalt fizetési kötelezettséggel szemben, attól lényegesen eltérő tartalmú, bonyolultabb szóbeli szerződés létrejöttét állapítaná meg az ítéltábla. Nem vonta kétségbe, hogy nem csupán Dél-Magyarországon tevékenykedett, az alperes utasítása szerint járt el az ettől eltérő területen is. Hangsúlyozta, hogy az alperes túlzott jelentőséget tulajdonított tanú4 tanúvallomásának, ugyanis őt nem lehet érdektelennek tekinteni a már kifejtettek szerint. A vitatott szerződést a tanú készítette, a tényleges kifizetések összegét is minden esetben ő határozta meg a vitatott öt évben is. Amennyiben a cég jogszerűtlenül járt el a kifizetés vagy a szerződés kapcsán, az tanú4 hibájából történt.

[6] A fellebbezés az alábbiak szerint alapos.

[7] Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján – az alperes álláspontjával szemben – a perbeli szerződést a megnevezése szerinti önálló kereskedelmi ügynöki szerződésnek minősítette. Az alperes mind az elsőfokú eljárásban, mind a fellebbezésében arra hivatkozott, hogy a felperessel a Ptk. szerinti megbízási szerződést kötött. A perbeli esetben az, hogy a rendelkezésre álló diszpozitív szabályokra figyelemmel a felek kereskedelmi ügynöki szerződést vagy megbízási szerződést kötöttek, relevanciával nem bír.

Az ítéltábla a per adatai alapján arra a következtetésre jutott, hogy a szerződés a Ptk. 474. § (1) bekezdése szerinti megbízási szerződés, mely – figyelemmel a (3) bekezdésre – nem igényelt írásbeli alakot. A szerződés tartalmi szempontból nem felel meg a KÜSZtv. 14. §-ában foglaltaknak, ugyanis nem egyértelmű a tevékenységi terület meghatározása. A szerződés 2. § a) pontjában a felperes vállalta, hogy saját költségén és saját eszközeivel az általa egyeztetett időpontokban a saját adatbázisában szereplő partnereket felkeresi és a termék neve termékeiről szakszerű tájékoztatást tart, míg a b) pont szerint elsősorban Dél-Magyarország területére rendelkezik kiterjedt partner adatbázissal.

[8] Önmagában annak megállapítása, hogy a megbízott elsősorban Dél-Magyarország területén rendelkezik kiterjedt adatbázissal, a Ptk. 207. § (1) bekezdése szerinti értelmezés mellett nem lehetett annak a földrajzi területnek a megjelöléseként minősíteni, amelyen a felperes az értékesítési tevékenységét kifejthette. A szerződés hatálya alatt nem vitásan a felperes Dél-Magyarországtól eltérő területen is folytatta az alperes által forgalmazott termékek értékesítését, hiszen mindkét peres fél előadása szerint a felperes területe Dél-Magyarországtól eltért, többek között kiterjedt pl. Pest vármegye déli részére, Fejér vármegyére, valamint településre. Ebből az a következtetés vonható le, hogy a felek feltételezhető szándéka sem irányulhatott a felperes működési körzetének ilyenén korlátozására. A szavak általánosan elfogadott rendje szerint sem értelmezhető valamely területre vonatkozó kiterjedtebb ismeret megemlítése akként, hogy a tevékenység kizárólag e földrajzi területre korlátozódna. Erre utal különösen az elsősorban kifejezés.

[9] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla e szerződést a Ptk. már felhívott rendelkezései alapján megbízási szerződésnek minősítette, melyet a felek alakítás nélkül módosíthattak akár a területi hatály, illetve a díjazás mértéke vonatkozásában is. Ezért nem volt alkalmazható a Kúria fellebbezésben felhívott határozata sem.

[10] Az ítéltábla rendelkezésére állt a teljes bizonyítóerejű magánokiratba foglalt kereskedelmi ügynöki szerződés elnevezésű okirat, melynek magánokirati jellegét az elsőfokú bíróság tévesen vizsgálta a Pp. rendelkezései alapján, ugyanis a 2006. június 1-jén kelt szerződés vonatkozásában a szerződéskötéskor hatályos Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény szabályai irányadók. Ennek jelentősége azonban nem volt, mivel egyik peres fél sem vonta kétségbe az okirat teljes bizonyítóerejű magánokirati jellegét. Annak vizsgálata, hogy a felek között a kérdéses időszakban munkaviszony állt-e fenn, kizárólag az elsőfokú bíróság hatáskörének eldöntése szempontjából volt szükség.

[11] Az alperes sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság tanú4 tanúvallomását nem kellő részletességgel értékelte, a tényállásból annak számos elemét mellőzte. Az ítéltábla rámutat: a Pp. 346. § (4) bekezdése szerint az ítélet indokolásának a bíróság által megállapított tényeket kell tartalmaznia. A tényállásban azonban a bíróság által a bizonyítási eljárás eredményeként a Pp. 279. §-a szerinti mérlegeléssel megállapított tényállást kell rögzíteni az adott ügy eldöntéséhez szükséges mértékben, azaz azt a releváns tényekre szorítkozva kell elvégezni, ezért a bíróság az alperes által állított szabályszegést nem követte el.

Az ítéltábla a Pp. 279. § (1) bekezdése szerint eljárva a perben jelentős tényeket a felek tényállításainak és perben tanúsított magatartásának, valamint a per tárgyalása során megismert bizonyítékoknak és egyéb peradatoknak az egybevetése, egyenként és összességében történő értékelése alapján a meggyőződése szerint állapította meg.

Az elsőfokú bíróság meghallgatta a szerződést aláíró személyeket, így a felperest személyesen, valamint tanúként tanú4et, aki a szerződés aláírásakor a társaság ügyvezetője volt, a peres időszakban pedig gazdasági igazgatója, jelenleg munkavállalója és mindvégig a társaság résztulajdonosa. A tanú már nem az alperes szervezeti képviselője, azonban figyelemmel a gazdasági társaságbeli részesedésére, érdektelennek nem tekinthető. A

tanúvallomásának kizárása azonban e körülményre tekintettel sem indokolt, hiszen a szerződés létrejöttének körülményeiről, annak indokáról kizárólag az azt aláíró személyek tudnak nyilatkozatot tenni. Mindezekre tekintettel az ítéltábla döntése meghozatala során mérlegelte tanú4 tanú érdekelttségét.

[12] Az alperes fellebbezésében is kérte a kereskedelmi ügynöki szerződés színleltségének, így semmisségének megállapítását tekintettel arra, hogy annak aláírására 2010-ben egy adóhatósági vizsgálat miatt került sor, ugyanis nem kívánták a felek, hogy az adóhatóság e szerződést munkaszerződésnek minősítse, mert így kedvezőtlenebb adózási szabályok vonatkoztak volna a felperes járandóságának elszámolására. A felperes jelenlegi érdeke – a 2010 évi érdekével szemben – azt kívánta, hogy a szerződést a bíróság ne tekintse érvénytelennek, az abba foglalt 3% forgalmi jutalék [3.§ c) pont] kerüljön részére kifizetésre.

[13] Az ítéltábla a felperes előadását, tanú4 tanúvallomását a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokkal egybevetve megállapította, hogy a felperes kifejezetten jó viszonyt ápolt a tanúval, így már 2005-ben egyedüli alperesi alkalmazottként kapott lehetőséget arra, hogy a többi munkavállalótól eltérően tevékenységét egyéni vállalkozóként végezze és a munkaviszonyban álló dolgozóktól eltérő díjazásban részesüljön, így munkabér helyett átalánydíjban – és a per adatai alapján – a munkavállalókkal egyező mértékű jutalékban részesüljön. A felperes is jelen volt az alperesi meeting-eken, ahol a jutalékszámítási rendszer szóba került. Ezekon a megbeszéléseken kizárólag egyféle díjmegállapítási szabály került ismertetésre, nem volt olyan szabályozás, amely a felperest ne érintette volna (tanú8 jelenlegi alperesi ügyvezető 14. számú jegyzőkönyvben tett tanúvallomása).

[14] A felperes az alperes által közölt adatok alapján 16 éven keresztül ellenőrzés nélkül állította ki az őt megillető jutalékról a számlákat, noha az elszámolás alapját képező excell-táblázatok a rendelkezésre álltak. Az alperesi alkalmazottak 2016-2019. között a forgalom után a jutalékot oly módon kapták, hogy az alperesi társaság havi országos – a cég1 Bt.-nek kiszámlázott termék neve² termékeknek forgalmával csökkentett – nettó forgalma 0,0625 %-át, valamint az általuk képviselt területen, telephelyen rendelkező összes viszonteladó partner teljes havi nettó forgalmának 0,75%-át kapták meg. 2020. évtől ez a számítási mód annyiban változott, hogy a meghatározott területen telephellyel rendelkező összes viszonteladó partnernek a teljes havi nettó forgalmát csökkentették az termék neve³ nettó forgalmával és ezen alap után 0,75% járulékra voltak jogosultak. Ezen mértékű jutalék, valamint az írásbeli szerződésben rögzített 3% között olyan nagyságrendű eltérés van, hogy ezt mindenképpen észlelnie kellett a felperesnek. Az alperesi vezetővel fennálló legteljesebb bizalmi kapcsolata sem indokolta, hogy ne ellenőrizze, hogy a jutaléka megfelelően került-e elszámolásra. Az a körülmény is, hogy a felperes e jelentős különbséget másfél évtizeden keresztül nem kifogásolta, azt támasztja alá, hogy a felek a megbízási szerződésükben csupán – az adóhatóság megtévesztése végett – színlelték a jutalék mértékét, mely kikötés a Ptk. 207. § (6) bekezdése értelmében semmis. A már kifejtettek alapján a felek szándéka az volt, hogy a felperes a jutalékban a munkavállalókéhoz hasonló mértékben részesüljön, így a felek közötti elszámolás alapján ezen összeg volt az irányadó. Az átalánydíj mértéke nem képezte a per tárgyát, így alaptalanul hivatkozott a fellebbezésében az alperes arra, hogy e körben az elsőfokú bíróság nem vizsgálódott. Az alperes a jutalékot a felperes részére elszámolta, ezáltal az alperesnek tartozása nincs, tehát a keresetet el kellett utasítani. Ennek okán nem

volt szükséges az alperes fellebbezésében felhozott további eljárási szabálysértések vizsgálata.

[15] Mindezre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, a keresetet elutasította.

[16] Az alperes fellebbezése eredményre vezetett, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a felperes köteles megfizetni az alperesnek az első- és másfokú eljárásban felmerült perköltségét.

Az ítéltábla az alperes jogi képviselőjének munkadíját a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet (2) bekezdés a) és b) pontja, (5) és (6) bekezdése alkalmazásával mérsékelt összegben állapította meg, figyelemmel az alperesi képviselő ténylegesen kifejtett tevékenységére.

A felperes az alperes által lerótt 2.500.000 forint fellebbezési eljárási illeték megfizetésére is köteles.

település, 2023. szeptember 12.

Dr. Németh László s.k.
a tanács elnöke

Dr. Molnár Ágnes s.k.
előadó bíró

Dr. Merőtey Anikó s.k.
bíró